

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญขอเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบกับรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม จึงเป็นการสมควรบัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๒.๑ บทนิยาม

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดนิยามศัพท์ที่สำคัญเพื่อประโยชน์ในการใช้อ้างอิง เช่น คำว่า “**เจ้าพนักงานของรัฐ**” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. คำว่า “**เจ้าหน้าที่ของรัฐ**” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำว่า “**ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ**” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ยกเว้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.)

กำหนดให้มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบด้วยกรรมการจำนวนเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการ

สรรหา ซึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย บัญชี เศรษฐศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดิน หรือการอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๒ ของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระด้วย (ร่างมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๑๐ และร่างมาตรา ๑๑) ทั้งนี้ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๓ คณะกรรมการสรรหา

กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน กรรมการสรรหา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลปกครองสูงสุด และบุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อทำหน้าที่สรรหาผู้ที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ร่างมาตรา ๑๒ ร่างมาตรา ๑๓ ร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๑๕) รวมทั้งวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา และวินิจฉัยว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุลาออกหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือไม่ โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สิ้นสุด (ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๙ วรรคสาม)

๒.๔ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) หน้าที่และอำนาจหลักตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๔ ของรัฐธรรมนูญ ได้แก่

๑) ใต้วงและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ๒) ใต้วงและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และ ๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว นอกจากนี้ ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ใต้วงเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย (ร่างมาตรา ๒๘)

(๒) หน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๖๓ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๒๕๘ ค. ด้านกฎหมาย (๑) ของรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๒)

(๓) หน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบหากความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ามีการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐอันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต โดยหากผลการตรวจสอบปรากฏว่ามีเหตุอันควรระมัดระวัง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าว และคณะรัฐมนตรีทราบ (ร่างมาตรา ๓๔)

(๔) หน้าที่และอำนาจอื่นที่สนับสนุนการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจหลักของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เช่น การเรียกเอกสาร การให้บุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือการขอให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๓) การขอข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงิน (ร่างมาตรา ๓๗) และการดำเนินการเกี่ยวกับการจับ คမ်း และ การปล่อยชั่วคราว (ร่างมาตรา ๓๘)

ทั้งนี้ ได้กำหนดข้อห้ามและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด เพื่อมิให้กระทบสิทธิของบุคคลเกินสมควร (ร่างมาตรา ๓๕) โดยหากมีผู้ฝ่าฝืนให้เลขาธิการตรวจสอบและดำเนินการลงโทษต่อไป (ร่างมาตรา ๓๖)

๒.๕ การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กำหนดให้กรรมการมีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และให้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการตรวจสอบเป็นอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๔๑) หากกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ร่างมาตรา ๔๒) และหากปรากฏว่ากรรมการรั่วรัยผิดปกติกให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินส่งสำนวนพร้อมเอกสารหลักฐานไปยังประธานรัฐสภาเพื่อแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป (ร่างมาตรา ๔๓)

นอกจากนี้ ได้กำหนดรองรับการดำเนินการตามมาตรา ๒๓๖ ของรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน เข้าชื่อกล่าวหาว่ากรรมการผู้ใดมีพฤติการณ์รั่วรัยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยยื่นต่อประธานรัฐสภาและหากประธานรัฐสภาเห็นว่ามีความสมควรสงสัยว่ามีการกระทำตามที่ถูกกล่าวหา ให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระ โดยหากคณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่ามีความพฤติการณ์รั่วรัยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่หากคณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกา (ร่างมาตรา ๔๔)

๒.๖ การไต่สวน

กำหนดหลักการในการไต่สวนหรือการไต่สวนเบื้องต้นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวน ต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อผู้ถูกกล่าวหา และจะไม่รับพยานหลักฐานด้วยเหตุล่วงเวลาหรือผิดขั้นตอนมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติข้มูลหรือเป็นกรณีมีผู้ถูกกล่าวหาประวิงเวลา หรือใช้สิทธิไม่สุจริต (ร่างมาตรา ๔๕) และได้กำหนดกระบวนการและระยะเวลาในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน โดยในกรณีที่ต้องไต่สวน ให้ไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันเริ่มดำเนินการ และขยายระยะเวลาได้ตามที่จำเป็นแต่รวมแล้วไม่เกินสองปี เว้นแต่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการไต่สวนในต่างประเทศหรือขอเอกสารจากต่างประเทศ สำหรับกรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยพลัน (ร่างมาตรา ๔๗) โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเลขาธิการมีหน้าที่ในการควบคุมและกวดขันเพื่อให้การไต่สวนเป็นตามระยะเวลาที่บัญญัติไว้ (ร่างมาตรา ๔๖)

(๒) การตรวจสอบคำกล่าวหากรณีที่เป็นเรื่องที่ไม่อาจรับไว้พิจารณาให้ดำเนินการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำกล่าวหา (ร่างมาตรา ๔๘)

(๓) คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนเป็นผู้ไต่สวนเบื้องต้น โดยในการไต่สวนเบื้องต้นให้ดำเนินการเป็นคณะและต้องดำเนินการให้เสร็จและจัดทำรายงานการไต่สวนเบื้องต้นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขยายระยะเวลาได้ตามความจำเป็นได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกำกับดูแลการไต่สวนเบื้องต้นก็ได้ (ร่างมาตรา ๔๙) แต่ในกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวางหรือเป็นกรณีมีการไต่สวนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนเอง หรือแต่งตั้งกรรมการไม่น้อยกว่าสามคนเป็นคณะกรรมการไต่สวน (ร่างมาตรา ๕๑) ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นได้ แต่ต้องไม่เป็นการเพิ่มขั้นตอนที่ไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น (ร่างมาตรา ๕๓)

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำคัญเกี่ยวกับการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้น เช่น เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่อาจรับหรือยกเรื่องขึ้นพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๕๔ และร่างมาตรา ๕๕) การห้ามผู้มีส่วนได้เสียดำเนินการไต่สวน (ร่างมาตรา ๕๖) รายละเอียดเกี่ยวกับคำกล่าวหาและการยื่นคำกล่าวหา (ร่างมาตรา ๕๙ และร่างมาตรา ๖๐) การแจ้งข้อกล่าวหาและการให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐาน (ร่างมาตรา ๖๙ ร่างมาตรา ๗๐ และร่างมาตรา ๗๒) รายละเอียดของสำนวนการไต่สวน (ร่างมาตรา ๗๔) รวมทั้ง กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้องกับการไต่สวน เช่น การยึดอายัดทรัพย์สินเป็นการชั่วคราว (ร่างมาตรา ๖๘) และการขอให้ศาลสืบพยานหลักฐานไว้ก่อน (ร่างมาตรา ๗๓)

(๕) คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถมอบหมายหรือส่งเรื่องให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแทน ได้แก่ กรณีมอบหมายให้พนักงานสอบสวนดำเนินการแทน (ร่างมาตรา ๖๑) กรณีมอบหมายให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการแทน (ร่างมาตรา ๖๒) กรณีส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัย (ร่างมาตรา ๖๓) ทั้งนี้ ให้หน่วยงานที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายรายงานผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ (ร่างมาตรา ๖๔) ซึ่งหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เห็นด้วยกับผลการรายงานดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถนำเรื่องดังกล่าวมาดำเนินการเองต่อไปได้ (ร่างมาตรา ๖๕)

๒.๗ การดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ

(๑) การดำเนินคดีทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

กำหนดให้เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติลงความเห็นว่าคุณดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ มีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มามีมติ เพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งนี้ ไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาให้อัยการสูงสุด แต่ต้องแจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบ (ร่างมาตรา ๗๖) โดยอัยการสูงสุดต้องดำเนินการยื่นฟ้องคดีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่ได้รับสำนวน และในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อไม่สมบูรณ์ โดยให้ตั้งคณะกรรมการร่วมกันเมื่อข้อไม่สมบูรณ์นั้นเป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด หรือปัญหาว่าการกระทำเป็นความผิดหรือไม่ หรือควรฟ้องบุคคลใดบ้าง (ร่างมาตรา ๗๗) และกำหนดการดำเนินการเกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์ในคดีดังกล่าว (ร่างมาตรา ๗๘) โดยเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้องแล้ว ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งต่อมาหากศาลสั่งยกฟ้อง ผู้ถูกกล่าวหาจะยังมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนต่างๆ ในระหว่างที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๘๑ และร่างมาตรา ๘๕) นอกจากนี้ ยังกำหนดเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการยื่นคำร้องต่างๆ ในคดี และการคำนวณมูลค่าทรัพย์สินที่ขอรับต่อศาล (ร่างมาตรา ๘๒ ร่างมาตรา ๘๓ และร่างมาตรา ๘๔)

(๒) การดำเนินคดีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

กำหนดให้เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและมีความเห็นว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย (ร่างมาตรา ๘๖)

(๓) การดำเนินการกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญ

กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสอบสวนโดยพลันเมื่อปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญฯ และให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่ามี การฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ พ้นจากความรับผิดชอบเมื่อได้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสอบสวน (ร่างมาตรา ๘๗) โดยในการเรียกคืนเงินกรณีดังกล่าวให้กระทำได้ภายในยี่สิบปีนับแต่วันที่มีการจัดสรรงบประมาณ (ร่างมาตรา ๘๘)

๒.๘ การดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กำหนดบทบัญญัติทั่วไปที่ใช้สำหรับการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ การดำเนินการเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว เนื่องจากการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจะเกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือเป็นอุปสรรคในการไต่สวน (ร่างมาตรา ๘๙) กำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการเมื่อมีการไต่สวนแล้วมีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดตามที่กล่าวหา (ร่างมาตรา ๙๐) โดยกรณีที่จะดำเนินคดีอาญา

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้ไปรายงานตัวต่ออัยการสูงสุด (ร่างมาตรา ๙๑) รวมทั้งได้กำหนดการดำเนินคดีและการดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ กำหนดให้อัยการสูงสุดเมื่อได้รับสำนวนคดีอาญาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และกำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะมาใช้โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๙๒) และกำหนดเกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์และยื่นฎีกาในคดีดังกล่าวและเงื่อนไขการถอนฟ้อง (ร่างมาตรา ๙๓) รวมทั้งการยื่นฟ้องกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นอัยการสูงสุดหรือเป็นข้าราชการทหาร (ร่างมาตรา ๙๔ และร่างมาตรา ๙๕)

(๒) การดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนที่ได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ให้พิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยให้ถือสำนวนการไต่สวนนั้นเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยสำหรับกรณีที่เป็นข้าราชการตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง ข้าราชการอัยการ ให้ยึดสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของความเห็นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยในสำนวนการสอบสวน (ร่างมาตรา ๙๖) และให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเจ้าหน้าที่ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาบททวนมติได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากมีพยานหลักฐานที่แสดงได้ว่ามิได้มีการกระทำความผิดหรือกระทำผิดในฐานความผิดต่างจากที่กล่าวหา (ร่างมาตรา ๙๗) โดยหากไม่ดำเนินการลงโทษทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ถือเป็นโทษทางวินัยและให้ส่งเรื่องไปยังองค์กรที่มีอำนาจเพื่อให้ดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป (ร่างมาตรา ๙๘) ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกลงโทษตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล โดยในกรณีมีการฟ้องคดีในศาลปกครอง ให้ศาลแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสิทธิขอเข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีด้วย (ร่างมาตรา ๙๙)

๒.๙ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

(๑) การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และการตรวจสอบ

ได้กำหนดตำแหน่งที่สำคัญไว้เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ร่างมาตรา ๑๐๐) และรองรับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐอื่นที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ร่างมาตรา ๑๐๑) โดยในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต้องเป็นไปหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สิน การขยายระยะเวลาการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และการแจ้งให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีฯ ยื่นเอกสารเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วน รวมทั้งการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินและการเปิดเผยผลการตรวจสอบดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๐๒ ถึงร่างมาตรา ๑๐๙) โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือสถาบันการเงินหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วย (ร่างมาตรา ๑๑๐) และหากผลการตรวจสอบพบว่า มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไป (ร่างมาตรา ๑๑๑) ทั้งนี้ ในการดำเนินคดีในความผิดที่เกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งข้อกล่าวหาก่อนเสนอเรื่องไปยังศาลที่มีเขตอำนาจ ซึ่งได้แก่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๑๒)

(๒) การดำเนินการกรณีร่ำรวยผิดปกติ

กำหนดให้เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าพนักงานของรัฐร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนโดยพลัน (ร่างมาตรา ๑๑๓) โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจตรวจสอบที่มาของทรัพย์สินและหนี้สิน การเคลื่อนไหวทางการเงินหรือการทำธุรกรรม หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อนำมาประกอบการวินิจฉัย โดยอาจนำบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่เคยมีการยื่นมาประกอบการพิจารณา หรือให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินใหม่ด้วยก็ได้ และสามารถจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สิน และการดำเนินการคดีในการติดตามทรัพย์สินในต่างประเทศได้ สำหรับกรณีที่ถูกกล่าวหาตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนต่อไปแต่ต้องให้เสร็จภายในสองปี นับแต่วันที่ผู้นั้นตาย (ร่างมาตรา ๑๑๔) โดยหากเป็นกรณีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิมติ (ร่างมาตรา ๑๑๖) และให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องขอต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ร่างมาตรา ๑๑๗) โดยศาลดังกล่าวมีอำนาจพิจารณาและพิพากษาคดีสำหรับบุคคลอื่นในฐานะที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนด้วย (ร่างมาตรา ๑๑๘) สำหรับกรณีที่เป็น การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ร่ำรวยผิดปกติ ให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และให้ดำเนินการในทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวด้วยโดยให้ถือว่าการ ร่ำรวยผิดปกติเป็นการกระทำการทุจริตในวงราชการ แต่หากต่อมาปรากฏว่าคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยก คำร้องด้วยเหตุที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้ร่ำรวยผิดปกติ ให้ผู้นั้นได้รับการเยียวยาและมีสิทธิได้รับ ค่าตอบแทนและประโยชน์อื่นใดในขณะที่พ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๑๒๐ และร่างมาตรา ๑๒๑) หากไม่สามารถบังคับเอาแก่ทรัพย์สินตามที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นได้ภายในสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจขอให้ศาลเพิกถอนการโอนทรัพย์สินที่เป็นเหตุให้ไม่สามารถบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สิน ที่ถูกศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินได้ (ร่างมาตรา ๑๒๒)

๒.๑๐ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

กำหนดห้ามเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ดำเนินการในลักษณะที่เป็น การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยให้ถือว่าการดำเนิน กิจการของ คู่สมรสเป็นการดำเนินกิจการของเจ้าพนักงานของรัฐด้วย (ร่างมาตรา ๑๒๓) และห้ามผู้ดำรงตำแหน่ง บางตำแหน่งที่ต้องห้ามดำเนินการดังกล่าวภายในสองปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๑๒๔) ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อัน ควรได้ตามกฎหมายหรือกฎ เว้นแต่เป็นกรณีรับมาโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ร่างมาตรา ๑๒๕) โดยการฝ่าฝืนการห้ามดำเนินการดังกล่าวให้ถือว่า

เป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม (ร่างมาตรา ๑๒๖)

๒.๑๑ การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่ โดยระยะเวลาการยื่นแบบรายการ หลักเกณฑ์ วิธีการยื่นและการเก็บรักษาบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการ (ร่างมาตรา ๑๒๗) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการเพื่อจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำหรือแจ้งเบาะแส รวมทั้งดำเนินการกับบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีได้ (ร่างมาตรา ๑๒๘ ร่างมาตรา ๑๒๙ และร่างมาตรา ๑๓๑) และให้ถือว่าเจ้าพนักงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพราะผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ ไม่ต้องรับโทษ หากได้มีหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่ได้กระทำการ (ร่างมาตรา ๑๓๐) นอกจากนี้ยังกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาที่มีคำสั่งให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยแก่เจ้าพนักงานของรัฐในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ให้แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อดำเนินการต่อไปด้วย (ร่างมาตรา ๑๓๒)

๒.๑๒ ความร่วมมือกับต่างประเทศ

กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต หรือตามคำร้องขอจากต่างประเทศในคดีทุจริต (ร่างมาตรา ๑๓๓) และกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการดำเนินคดีเมื่อมีการร้องขอกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใด ในฐานะความผิดเกี่ยวกับการให้และการเรียกรับสินบน (ร่างมาตรา ๑๓๔)

๒.๑๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ร่างมาตรา ๑๓๕) มีหน้าที่และอำนาจในการรับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. บรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ ศึกษาวิจัย และเผยแพร่ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส และให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มิถุนายนกำหนดหรือที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๓๖) โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการกำกับดูแลสำนักงาน (ร่างมาตรา ๑๓๗) รวมทั้งได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับ บุคลากร การจัดแบ่งองค์กรภายใน และงบประมาณไว้ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการและมีตำแหน่งตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยจำแนกประเภทตำแหน่งได้

ดังนี้ ข้าราชการสำนักงานสาขากระบวนการยุติธรรม และข้าราชการสำนักงานประเภททั่วไป สำหรับพนักงานไตสวนให้แต่งตั้งจากข้าราชการสำนักงานสาขากระบวนการยุติธรรม ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยพนักงานไตสวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หัวหน้าพนักงานไตสวนให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรง ตำแหน่งพนักงานไตสวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้แต่งตั้งพนักงาน ไตสวนและหัวหน้าพนักงานไตสวนดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๓๘ และร่างมาตรา ๑๓๙) โดยหาก ข้าราชการหรือลูกจ้างของสำนักงานกระทำการไม่สุจริตหรือเอื้อประโยชน์หรือกลั่นแกล้งผู้ปฏิบัติ หน้าที่ ให้ดำเนินการทางวินัยโดยเร็ว (ร่างมาตรา ๑๔๐)

(๒) ให้มีเลขาธิการ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยวิธีการได้มาซึ่ง เลขาธิการเป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ร่างมาตรา ๑๔๑) เลขาธิการมีวาระการดำรง ตำแหน่งคราวละห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (ร่างมาตรา ๑๔๒) โดยเลขาธิการมีหน้าที่และอำนาจควบคุมการปฏิบัติงานทั่วไปของสำนักงานและเป็นผู้แทนของ สำนักงานในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก (ร่างมาตรา ๑๔๔ และร่างมาตรา ๑๔๕)

(๓) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอบประมาณรายจ่าย เพื่อจัดสรรเป็นเงิน อุดหนุนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และให้สำนักงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อของความ เห็นชอบจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ และวันสิ้นปีบัญชีให้สำนักงานจัดทำ งบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชี (ร่างมาตรา ๑๔๖ ร่างมาตรา ๑๔๗ และ ร่างมาตรา ๑๔๘) โดยทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี (ร่างมาตรา ๑๔๘)

(๔) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไป ผู้ช่วยพนักงาน ไตสวน พนักงานไตสวน หัวหน้าพนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการ ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน มีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยในการตรวจสอบคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบแทนก็ได้ แต่เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นผู้ตรวจสอบมิได้ (ร่างมาตรา ๑๕๐) และเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกัน แห่งผลประโยชน์ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไตสวนและวินัยเอง หรือจะส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการ แทนก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๕๑) สำหรับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ ของสำนักงานมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าไม่เป็นการกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ สามารถให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไตสวนเบื้องต้นได้ (ร่างมาตรา ๑๕๒)

(๕) กำหนดให้มีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน และหน้าที่อื่นตามที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานกำหนด แต่ไม่รวมหน้าที่และอำนาจในการไตสวนเบื้องต้น และ ให้มีสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด แต่ต้องไม่เกินสิบสองภาค มีหน้าที่

และอำนาจในการไต่สวนเบื้องต้น กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัด และหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕๓)

๒.๑๔ กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการป้องกันการทุจริต เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือและค่าทดแทน และการให้ความคุ้มครองการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๕๔) โดยกองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินเหลือจ่ายที่โอนมา เงินอุดหนุนที่รัฐบาลสมทบเข้ากองทุน เงินอุดหนุนที่เหลือจ่ายในแต่ละปี และดอกผลของกองทุน เป็นต้น สำหรับการบริหารและจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ร่างมาตรา ๑๕๕ และร่างมาตรา ๑๕๗)

๒.๑๕ บทกำหนดโทษ

(๑) โทษทางอาญาเกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ในกรณีจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามเวลา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ (ร่างมาตรา ๑๕๙)

(๒) โทษทางอาญาเกี่ยวกับการฝ่าฝืนบทบัญญัติว่าด้วยการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม (ร่างมาตรา ๑๖๐ ร่างมาตรา ๑๖๑ และร่างมาตรา ๑๖๒)

(๓) โทษทางอาญาเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการสำหรับเจ้าพนักงานของรัฐไว้เป็นการเฉพาะ (ร่างมาตรา ๑๖๓ และร่างมาตรา ๑๖๔)

(๔) โทษทางอาญาสำหรับความผิดเกี่ยวกับการเรียกรับ การรับ และการเสนอให้ซึ่งสินบนต่อเจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ (ร่างมาตรา ๑๖๕ ร่างมาตรา ๑๖๖ ร่างมาตรา ๑๖๗ และร่างมาตรา ๑๖๘)

(๕) โทษทางอาญากรณีการขัดขวางการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวน และการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ เลขธิการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๖๙ ร่างมาตรา ๑๗๐ ร่างมาตรา ๑๗๑ และร่างมาตรา ๑๗๕)

(๖) โทษทางอาญากรณีการเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูล ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ และกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับในรายการเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๑๗๒ และร่างมาตรา ๑๗๓)

(๗) โทษทางอาญากรณีที่มีการยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินที่มีการยึดหรืออายัด หรือที่จะขอให้มีการตกเป็นของแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๑๗๔)

(๘) กำหนดเพิ่มโทษเป็นสองเท่า กรณีที่กรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายกระทำความผิด และในกรณีที่บุคคลดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรมให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ (ร่างมาตรา ๑๗๖)

(๙) โทษทางอาญากรณีแจ้งข้อความเป็นเท็จ ฟ้องเท็จ เบิกความเท็จ เพื่อ
 แกล้งผู้ใดถูกไต่สวน ให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น (ร่างมาตรา ๑๗๗)

๒.๑๖ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดรองรับให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
 กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคง
 อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ (ร่างมาตรา
 ๑๗๘)

(๒) กำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาภายในสิบห้าวันนับแต่
 วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและวินิจฉัยว่า
 ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตผู้ใด
 ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัย
 ว่าผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปราม
 การทุจริตหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่
 คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัย สำหรับกรณีที่ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 พ้นจากตำแหน่งเพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบ
 บุคคลซึ่งได้รับการสรรหาแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและกรรมการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามมาตรา ๑๗๘ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็น
 ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและแจ้งให้ประธานวุฒิสภารับเพื่อดำเนินการต่อไป
 (ร่างมาตรา ๑๗๙) และให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรง
 ตำแหน่งในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามจำนวนที่ยังว่างอยู่ภายในเก้าสิบวันนับแต่
 วันที่มีคำวินิจฉัย (ร่างมาตรา ๑๘๐)

(๓) กำหนดรองรับให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
 ทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคง
 เป็นเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญนี้จนกว่าจะครบวาระตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ (ร่างมาตรา ๑๘๑)

(๔) กำหนดให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด
 ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่ง
 (ร่างมาตรา ๑๘๒)

(๕) กำหนดรองรับให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ
 ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
 ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตาม
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๑๘๓)

(๖) รองรับให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 แห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
 ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และบรรดาสีทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีอยู่กับบุคคลใด ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๑๘๔) รวมทั้งให้โอนบรรดางบประมาณ ข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเดิมมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๑๘๕)

(๗) กำหนดให้โอนเงินอุดหนุนที่ได้รับจากงบประมาณประจำปีซึ่งเหลือจ่าย และมีได้นำส่งกระทรวงการคลัง ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่ยังไม่มีข้อผูกพันที่จะต้องใช้ มาเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๑๘๖)

(๘) กำหนดให้การถอดถอนจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลอยู่ต่อไป และให้นำระยะเวลาที่ถูกตัดสิทธิทางการเมืองหรือในการรับราชการต่อเนื่องต่อไป (ร่างมาตรา ๑๘๗)

(๙) กำหนดรองรับการดำเนินการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัย และการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติที่ดำเนินการไปโดยชอบอยู่แล้ว ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกำหนดให้นำระยะเวลาการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หากระยะเวลาการดำเนินการเดิมได้ล่วงพ้นหรือเหลือน้อยกว่า ให้นำระยะเวลาการดำเนินการนั้นใหม่ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ และสำหรับการพิจารณาและพิพากษาคดีที่ได้ยื่นฟ้องต่อศาลไว้แล้ว ให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีผลใช้บังคับจนกว่าคดีจะถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๑๘๘)

(๑๐) กำหนดรองรับผู้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือผู้ช่วยพนักงานไต่สวน ตามกฎหมายเดิมคงดำรงตำแหน่งต่อไป แต่หากผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรเกี่ยวกับการไต่สวนและความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และกำหนดให้ในวาระเริ่มแรกภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานไต่สวน (ร่างมาตรา ๑๘๙)

(๑๑) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีการดำเนินการออกอนุบัญญัติต่างๆ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยชอบอยู่ก่อนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๑๙๐) และกำหนดรองรับบรรดากฎหมาย อนุบัญญัติต่างๆ คำสั่งและมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและอ้างถึง “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้ถือว่าอ้างถึง “เจ้าพนักงานของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๑๙๑)

(๑๒) กำหนดรองรับคดีที่ดำเนินการกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ดำเนินการอยู่ในศาลแล้ว ให้ศาลดังกล่าวดำเนินการต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด และให้เสมือนว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่ (ร่างมาตรา ๑๙๒)

(๑๓) กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก เพื่อมิให้เกิดภาระเกินสมควร ในการตราพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่ จะกำหนดให้เริ่มใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละระดับหรือแต่ละประเภทแตกต่างกันตามที่เห็นสมควรก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๙๓)
